

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **S. Z.**, zast. Mgr. Bc. Lukášem Bělským, advokátem se sídlem Domažlická 1256/1, Praha 3, proti žalovanému: **Krajský úřad Karlovarského kraje**, se sídlem Závodní 353/88, Karlovy Vary, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 4. 2017, č. j. 528/DS/17-3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 12. 2018, č. j. 17 A 70/2017 - 40,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Magistrátu města Karlovy Vary ze dne 28. 11. 2016, č. j. 17536/OD-P/16, byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3. zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Tento přestupek spáchal žalobce z nedbalosti tím, že „dne 11. 4. 2016 v 22:05:43 hod. na pozemní komunikaci č. I/6 v Karlových Varech, na průtahu městem, na ulici Tábořská, u autobusové zastávky, ve směru jízdy na obec Ostrov řídil motorové vozidlo tovární značky Audi Q7 registrační značky X a v tomto úseku, kde je max. dovolená rychlost 70 km/h, mu byla hlídkou Policie ČR, odbor služby dopravní policie Karlovy Vary naměřena silničním radarovým rychloměrem RAMER 10C, v.č. 12/0033 rychlost 99 km/h, když po odečtu zákonné odchylky měřicího zařízení, která je při rychlostech do 100 km/h „+/- 3 km z naměřené rychlosti“, mu tedy byla jako jeho skutečná rychlost zjištěna rychlost jízdy 96 km/h, čímž překročil dovolenou rychlost jízdy v obci o 26 km/h, přičemž nerespektoval dopravní značku „B 20a – Nejvyšší dovolená rychlost“, v uvedeném případě nejvyšší dovolenou rychlost 70 km/h“. Tímto jednáním porušil žalobce právní povinnost uloženou mu § 4 písm. c) zákona o silničním provozu. Za uvedený přestupek mu byla uložena pokuta ve výši 4 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 1 měsíce ode dne nabytí právní moci rozhodnutí a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

[2] V záhlaví citovaným rozhodnutím žalovaný podané odvolání zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

[3] Krajský soud v záhlaví citovaným rozsudkem žalobu žalobce zamítl. Konstatoval, že ze správního spisu vyplynulo, že správní orgány se dostatečně vypořádaly s námitkami podjatosti, které v průběhu řízení žalobce vznesl. O těchto námitkách bylo příslušnými orgány také rozhodnuto; jednání ve věci prováděl správní orgán až po vydání rozhodnutí o tom, že oprávněné úřední osoby správního orgánu prvního stupně nejsou vyloučeny z projednání věci. K námitce podjatosti ze dne 24. 11. 2016 správní orgán správně nepřihlížel, neboť tato námitka byla podána prostým e-mailovým podáním, které nebylo podepsáno ani dodatečně. Správní orgán proto nepochybil, pokud provedl jednání. Na věci nemohla nic změnit ani skutečnost, že před vydáním meritorního rozhodnutí nebylo rozhodnuto o odvolání žalobce proti rozhodnutí o námitce podjatosti starosty, neboť starosta nebyl osobou, která se bezprostředně podílela na projednání a rozhodnutí dané věci. Krajský soud neshledal důvodnou ani námitku, podle níž se žalovaný nezabýval důkazními návrhy vznesenými v odvolání. Správní orgány nepochybily, ani pokud neprovedly důkaz znaleckým posudkem, který by určil délku brzdné dráhy vozidla. Za nedůvodnou považoval také námitku, podle níž byli vyslechnuti policisté, aniž by o tom byl žalobce v souladu se zákonem vyrozuměn. Krajský soud považoval za dostatečné také odůvodnění materiální stránky přestupku v napadeném rozhodnutí. Soud nepřijal ani tvrzení, že nebylo prokázáno, kdy a kde došlo ke spáchání přestupku, neboť tyto údaje jednoznačně vyplývaly z oznámení přestupku, z úředního záznamu a z výpovědi policistů.

II. Argumenty kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Stěžovatel v kasační stížnosti nesouhlasil s posouzením otázky námitky podjatosti. Uvedl, že se dozvěděl o skutečnostech, které zakládaly důvodnost pochybovat o nepodjatosti oprávněné úřední osoby, a proto podal námitku podjatosti. Tu vznesl v okamžiku, kdy se o důvodech dozvěděl. Konstatoval, že byl zkrácen o právo účastnit se ústního jednání a rozhodnutí ve věci vydala osoba, která k tomu nebyla oprávněna. Tento nezákonný postup správního orgánu prvního stupně potvrdil také soud. Stěžovatel konstatoval, že správní orgán ani žalovaný se do dnešního dne zákonným způsobem s námitkou podjatosti nevypořádali. Nesouhlasil ani s posouzením námitky, podle které mu nebyla dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Stěžovatel se nezúčastnil ústního jednání, a proto předpokládal, že mu bude alespoň sděleno, že ve věci bylo jednáno a bude mu umožněno vyjádřit se k podkladům obsaženým ve spisu.

[6] Stěžovatel namítal, že nebyla správně posouzena ani otázka naplnění materiální stránky přestupku, neboť nebylo prokázáno, že došlo k ohrožení zájmu společnosti. Z rozhodnutí nevyplývá, kolik se v daném místě a v danou dobu nacházelo dalších účastníků silničního provozu, kteří mohli být ohroženi. Správní orgán prvního stupně ani žalovaný se nezabývali povětrnostními vlivy, stavem vozovky nebo viditelností v daném místě. Soud tento nezákonný postup pouze potvrdil.

[7] Stěžovatel nesouhlasil ani s odmítnutím důkazu rekonstrukcí činu. Ve svém odvolání zdůraznil nezbytnost provedení tohoto důkazu, žalovaný se však s tímto důkazním návrhem zákonným způsobem nevypořádal. Tento nezákonný závěr přejal i soud. Zdůraznil, že je nezbytné vyslechnout řidiče vozidla, který vozidlo řídil v době tvrzeného spáchání přestupku, nikoli však již v době zastavení vozidla hlídkou Policie České republiky.

pokračování

[8] Stěžovatel dále namítal, že z pořízené ztmavené fotografie z rychloměru z místa tvrzeného přestupkového jednání nelze dovodit, kdy a kde k tomuto jednání došlo. Fotografie tak měly s ohledem na jejich špatnou čitelnost velmi omezenou důkazní hodnotu. Ve spise tak podle něj nebyl jediný objektivně přezkoumatelný důkaz, že by došlo k překročení rychlosti na místě, které uvedl správní orgán i žalovaný.

[9] Stěžovatel upozornil na skutečnost, že rychloměr nebyl v souladu s návodem k jeho použití řádně kalibrován po výměně pneumatik a že policisté měli ve svém služebním vozidle potraviny a sladkosti, které mají vliv na řádnou funkčnost rychloměru. Nebylo rovněž patrné, jakým způsobem rychloměr zpracovává data a počítá rychlost měřeného vozidla. S ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu je přitom podstatné, kdo je vlastníkem rychloměru, kdo zabezpečuje servis, kdo zpracovává data jím pořízená, kdo je archivuje a kde jsou archivována.

[10] Závěrem stěžovatel konstatoval, že žalovaný ani správní orgán neprokázali zavinění a krajský soud tuto námitku taktéž zákonným způsobem nevypořádal.

[11] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti konstatoval, že důvody v ní obsažené jsou obsahově téměř „totožné se žalobním petitem“, a proto se k obsahu kasační stížnosti nevyjádřil a plně odkázal na své rozhodnutí a na své vyjádření k podané žalobě.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[12] Nejvyšší správní soud nenalezl žádné formální vady či překážky projednatelnosti kasační stížnosti, a proto přezkoumal jí napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu a v rámci kasační stížností uplatněných důvodů, zkoumaje přitom, zda napadené rozhodnutí či jemu předcházející řízení netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.].

[13] Kasační stížnost není důvodná.

[14] Vzhledem k tomu, že stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti také důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., Nejvyšší správní soud se zabýval nejprve tímto důvodem. Bylo by předčasné zabývat se právním posouzením věci samé, bylo-li by napadené rozhodnutí krajského soudu skutečně nepřezkoumatelné či založené na jiné vadě řízení s vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé. Nejvyšší správní soud však nezjistil, že by napadený rozsudek trpěl vadami, které podle jeho setrvalé judikatury zakládají důvod nepřezkoumatelnosti. Na její závěry ohledně posouzení toho, jaké vady naplňují tento kasační důvod, pro stručnost odkazuje (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS; či ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS). Napadený rozsudek nelze považovat za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Z jeho odůvodnění je zřejmé, že krajský soud vystihl podstatu věci a při posouzení věci vycházel z relevantních skutečností.

[15] Stěžovatel v kasační stížnosti namítal, že ve správním řízení nebyla vyřízena námitka podjatosti úředních osob a zároveň mu nebyla dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Krajský soud se touto námitkou zabýval na str. 4 a 5 napadeného rozsudku, přičemž konstatoval, že z obsahu správního spisu je patrné, že správní orgány se vypořádaly s námitkou podjatosti dostatečně, neboť o ní bylo příslušnými orgány rozhodnuto. Ze správního spisu je zjevné, že stěžovatel podal totožnou námitku podjatosti opakovaně, a to zpravidla krátce před nařízeným ústním jednáním. Poslední námitka podjatosti došla správnímu orgánu prvního stupně den před nařízeným ústním jednáním a to prostřednictvím prostého e-mailu bez podpisu.

[16] V obecné rovině jsou osoby, u nichž lze pochybovat o jejich nepodjatosti, vyloučeny ze všech úkonů, které by mohly výsledek řízení ovlivnit.

[17] Podle § 14 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění do 31. 10. 2018, „Účastník řízení může namítat podjatost úřední osoby, jakmile se o ní dozví. K námitce se nepřihlédne, pokud účastník řízení o důvodu vyloučení prokazatelně věděl, ale bez zbytečného odkladu námitku neuplatnil. O námitce rozhodne bezodkladně usnesením služebně nadřízený úřední osoby nebo ten, kdo má obdobné postavení (dále jen „představený“).“

[18] Ze shora uvedeného je zřejmé, že správní orgán prvního stupně rozhodl o dvou námitkách podjatosti, které stěžovatel v nyní projednávané věci zaslal. Další námitku podjatosti, kterou zaslal v podvečer před nařízeným ústním jednáním prostým e-mailem bez elektronického podpisu, již správní orgán prvního stupně samostatným usnesením neposoudil; rozsáhle však v napadeném prvostupňovém rozhodnutí pojednal o tom, proč tak neučinil. Z jeho argumentace je patrné, že z úřední činnosti mu jsou známy námitky podjatosti, které vykazují téměř absolutní shodu ve svém obsahu, nebo jeho podstatných částech. Tyto námitky jsou podávány tak, aby správnímu orgánu byly doručeny těsně před nařízenými úkony nebo v řádu několika málo dnů před jejich konáním; v naprosté většině jsou nepodepsány a o podpis doplněny po výzvě správního orgánu. Konstatoval, že podané námitky spojuje jejich naprostá nekonkrétnost, nejsou odůvodňovány jinak, než domněnkami obviněných. Poukázal na to, že stěžovatel v poslední námitce podjatosti neuvedl žádné jiné důvody, které by již nebyly vypořádány v souvislosti s již vznesenými námitkami podjatosti.

[19] Nejvyšší správní soud v tomto ohledu souhlasí s posouzením věci správními orgány i krajským soudem. Vzhledem k tomu, že správní orgán opakovaně rozhodl tak, že oprávněné osoby (resp. i primátor Statutárního města Karlovy Vary) nejsou vyloučeny z projednávání věci, a vzhledem ke skutečnosti, že stěžovatel nespojoval námitky podjatosti se žádnou rozumnou konkrétní skutečností, správní orgán prvního stupně nepochybil, pokud provedl nařízené jednání bez přítomnosti stěžovatele a námitku zohlednil toliko v napadeném prvostupňovém rozhodnutí, v němž se vyjádřil, jak je již shora uvedeno. Nejvyšší správní soud pouze na okraj poznamenává, že i jemu je z úřední činnosti známa obdobná argumentace uplatňovaná právním zástupcem stěžovatele v obdobných věcech (srov. k tomu např. rozsudek ze dne 6. 9. 2018, č. j. 9 As 210/2018 - 36). Žalovaný tedy zcela správně poukázal na to, že jednání stěžovatele v tomto ohledu vykazovalo znaky obstrukčního jednání, kterému právní ochrana nenáleží.

[20] Nejvyšší správní soud zároveň nesouhlasí ani s námitkou stěžovatele, podle níž mu nebyla dána možnost seznámit se s podklady pro rozhodnutí. Stěžovatel byl řádně předvolán k ústnímu jednání (č. l. 76 a násl. správního spisu). V rámci projednání věci by mu pak bylo umožněno vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům pro rozhodnutí. Stěžovatel se však o možnost účasti na ústním jednání připravil vlastním jednáním umocněným lehkovážným (až obstrukčním) přístupem, což plyne z již shora uvedených okolností podání opakované námitky podjatosti. Stěžovatel tuto námitku zaslal prostřednictvím e-mailu dne 23. 11. 2016, v 18:56, přičemž předvolán k ústnímu jednání byl na den 24. 11. 2016. Správní orgán rozhodně nebyl povinen ho o možnosti seznámení se s podklady opětovně poučit, jak se domnívá. Podklady pro rozhodnutí obsažené ve správním spisu byly v okamžiku ústního jednání úplné a po nařízeném jednání již nebyly dále doplňovány. Za této situace již nebylo povinností správního orgánu, aby stěžovatele znovu samostatně vyzval k vyjádření k podkladům pro rozhodnutí a seznámení se s nimi (srov. např. rozsudky ze dne 11. 3. 2010, č. j. 5 As 24/2009 - 65, č. 2063/2010 Sb. NSS, nebo ze dne 16. 5. 2012, č. j. 3 As 12/2012 - 21). Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem proto nelze tuto kasační námitku považovat

pokračování

za důvodnou. Postupem správních orgánů nebylo zkráceno právo stěžovatele, aby navrhoval důkazy a vyjadřoval se věci.

[21] Nejvyšší správní soud dále posoudil námitku naplnění materiální stránky přestupku. Obecně lze souhlasit s tím, že správní orgány mají povinnost zabývat se materiální stránkou přestupku. Nejvyšší správní soud opakovaně dovodil, že pro to, aby určité jednání nebylo jako přestupek kvalifikováno, je nezbytné, aby se objevily významné skutečnosti vylučující porušení nebo ohrožení právem chráněného zájmu společnosti. K tomu však v nyní posuzovaném případě nedošlo. V napadeném rozsudku bylo správně konstatováno, že správní orgán prvního stupně se zabýval relevantními okolnostmi spáchání přestupku, a to charakteristikou předmětné komunikace a provozem na ní. Konstatoval, že se jedná o místo s velkou frekvencí vozidel (v obci), přičemž ke spáchání přestupku došlo v noční době a stěžovatel mohl v této době ohrozit bezpečnost ostatních účastníků provozu na pozemních komunikacích. Ani tuto námitku neshledal zdejší soud důvodnou.

[22] Stěžovatel dále namítal, že měla být provedena rekonstrukce činu a měl být vyslechnut svědek, který měl v době spáchání přestupku vozidlo řídit. Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že provedení těchto důkazů by bylo nadbytečné, neboť nebylo pochyb o tom, kdo v uvedený čas vozidlo řídil. Policisté ve výpovědích shodně uvedli, že měli vozidlo celou dobu od změření rychlosti na dohled. Výměna řidiče v tak vysoké rychlosti by tak proto nebyla prakticky proveditelná. Stěžovatel nadto požadoval výslech svědka, který v době spáchání přestupku ve vozidle vůbec nebyl (policisté spolujezdkyni řidiče ztotožnili a tato se s navrhovaným svědkem neshodovala). Ani zde proto žalovaný ani krajský soud žádným způsobem nepochybili, pokud takovouto argumentaci stěžovatele v napadených rozhodnutích odmítli (srov. k tomu str. 7 napadeného rozhodnutí žalovaného, resp. bod 13. napadeného rozsudku).

[23] Nejvyšší správní soud nesouhlasí ani s námitkou, podle níž nebylo řádně provedeno měření. Překročení rychlosti stěžovatele bylo potvrzeno zejména záznamem o přestupku, který představuje výstup ze silničního radarového rychloměru RAMER 10C, kdy byla vozidlu, které řídil stěžovatel, naměřena rychlost 99 km/h. Po odpočtu možné odchylky ± 3 km/hod. byla stanovena konečná rychlost 96 km/h v místech, kde je zákonem povolena rychlost 70 km/h, takže je zcela evidentní, že k překročení rychlosti o 26 km/h v případě stěžovatele došlo. Zdejší soud rovněž neměl důvod pochybovat o správnosti výstupů měřidla, neboť se jednalo o kalibrovaný rychloměr (srov. k tomu str. 7 správního spisu). Tvrzení stěžovatele, podle něhož došlo k výměně pneumatik, je pouhou stěžovatelovou domněnkou, kterou v průběhu správního ani soudního řízení nijak neprokázal a ani ze správního či soudního spisu žádná taková skutečnost nevyplývala. Stěžovatelem uvedená skutečnost, že policisté měli v automobilu potraviny a sladkosti, které mají vliv na řádnou funkčnost rychloměru, považuje Nejvyšší správní soud spíše za úsměvnou poznámku, než za skutečnou stížnostní námitku, neboť není zřejmé, jakým způsobem by měla ovlivnit výsledek měření.

[24] Stěžovatel závěrem pouze konstatoval, že správní orgán prvního stupně neprokázal zavinění a krajský soud se s tímto aspektem zákonně nevypořádal. Krajský soud v napadeném rozsudku shrnul obsah správních spisů, přičemž poukázal na to, že z obsahu rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je zřejmé, že stěžovatel spáchal přestupek nevědomou nedbalostí. Žalovaný pak k této otázce uvedl, že k odpovědnosti za přestupek postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění; zohlednil přitom, že správní orgán prvního stupně se k formě zavinění v napadeném prvostupňovém rozhodnutí vyjádřil. Ačkoliv krajský soud se explicitně otázkou vypořádání námitky zavinění nezabýval, z celého kontextu odůvodnění rozsudku je však zřejmé, že namítané nedostatky

napadených rozhodnutí správních orgánů neshledal. Nejvyšší správní soud ve své ustálené judikatuře dovodil, že úkolem správních soudů je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace a nikoli odpovídat jednotlivě na každou dílčí námitku, a krajský soud tomu také v nyní projednávané věci dostál (srov. k tomu nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, nebo např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 6. 2018, č. j. 1 As 347/2017 - 32). Ani tuto námitku nepovažoval proto zdejší soud za důvodnou.

IV. Závěr a náklady řízení

[25] Nejvyšší správní soud kasačním námitkám nepřisvědčil a neshledal ani vadu, ke které by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s.

[26] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. září 2020

JUDr. Radan Malík
předseda senátu